

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jana Passera a soudců JUDr. Michala Mazance a Mgr. Davida Hipšra v právní věci žalobce: **T-Mobile Czech Republic, a. s.**, se sídlem Tomíčkova 2144/1, Praha 4, proti žalovanému: **Krajský úřad Jihočeského kraje**, se sídlem U Zimního stadionu 1952/2, České Budějovice, za účasti: AGRO-B, spol. s r. o., se sídlem Jablonského tř. 409, Kardašova Řečice, zastoupené JUDr. Vítem Pošvářem, advokátem se sídlem Masarykovo náměstí 1, Jindřichův Hradec, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 6. 5. 2013, čj. KUJCK 22613/2013/OREG, o kasační stížnosti osoby zúčastněné na řízení proti rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 17. 3. 2014, čj. 10 A 78/2013 – 35,

t a k t o :

Rozsudek Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 17. 3. 2014, čj. 10 A 78/2013 - 35, **se z r u š u j e** a věc **se v r a c í** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I.

1. Městský úřad Jindřichův Hradec (dále jen „stavební úřad“) rozhodnutím ze dne 28. 1. 2013, čj. VÚP/2310/13/Bb, nařídil žalobci odstranit stavbu „Základnová stanice GSM Radiomobil včetně kabelové přípojky NN a oplocení“ na pozemku parc. č. 2117/3, 2142/2, 4226/2 v k. ú. Kardašova Řečice (dále jen „stavba“).

2. Žalovaný rozhodnutím ze dne 6. 5. 2013, čj. KUJCK 22613/2013/OREG, zamítl odvolání žalobce proti rozhodnutí stavebního úřadu, které potvrdil.

II.

3. Žalobce napadl rozhodnutí žalovaného žalobou u Krajského soudu v Českých Budějovicích, který rozsudkem ze dne 17. 3. 2014, čj. 10 A 78/2013 – 35, zrušil rozhodnutí správních orgánů obou stupňů a vrátil věc žalovanému k dalšímu řízení. Rozsudek krajského soudu je, stejně jako všechna dále citovaná rozhodnutí správních soudů, dostupný na www.nssoud.cz a soud na něj pro stručnost zcela odkazuje.

III.

4. Osoba zúčastněná na řízení (stěžovatelka), která je vlastníkem pozemků, na nichž se stavba nachází, brojila proti rozsudku krajského soudu kasační stížností z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s.

5. Zpochybnila závěr soudu, že se žalovaný nezabýval existencí věcného břemene, které mělo podle § 12 odst. 1 a 3 zákona č. 110/1964 Sb., o telekomunikacích, ve znění pozdějších předpisů, umožňovat žalobci vlastnictví stavby na pozemcích stěžovatelky. Žalovaný podle stěžovatelky odkázal na pravomocné rozhodnutí stavebního úřadu ze dne 13. 7. 2012, čj. VÚP/24393/12/Bb, kterým byl zamítnut návrh žalobce na vydání rozhodnutí ve sporu o rozsah oprávnění podle § 12 odst. 1 a 3 zákona o telekomunikacích. Krajský soud se přes poukaz stěžovatelky s existencí tohoto rozhodnutí nevypořádal.

6. Dále stěžovatelka namítla, že krajský soud nesprávně posoudil význam zákonného věcného břemene pro vydání rozhodnutí o odstranění stavby. Uplynula-li doba, na kterou byla stavba povolena, žalobce jako vlastník dočasné stavby včas nepožádal o změnu v užívání stavby spočívající v prodloužení doby jejího trvání a jeho následně podanou žádost stavební úřad pravomocně zamítl, správní orgány byly povinny nařídít odstranění stavby podle § 129 odst. 5 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění účinném do 31. 12. 2012, bez ohledu na to, zda existovalo věcné břemeno podle zákona o telekomunikacích. Nesprávné právní posouzení mělo za následek nezákonnost rozsudku krajského soudu.

IV.

7. Žalobce se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

8. Žalovaný odkázal na odůvodnění svého rozhodnutí a na vyjádření k žalobě.

V.

9. Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.).

10. Kasační stížnost je důvodná.

11. Kasační stížnost je výsledkem vleklého řízení o dalším setrvání dočasné stavby žalobce na pozemcích ve vlastnictví stěžovatelky. Stavební úřad zahájil řízení o odstranění stavby po uplynutí doby, na kterou byla povolena. Její další trvání podmínil doložením soukromoprávního titulu k pozemkům, na nichž se nachází. Žalobce se domníval, že mu na základě § 12 odst. 1 a 3 zákona o telekomunikacích vzniklo věcné břemeno, opravňující jej mít stavbu na dotčených pozemcích a že toto věcné břemeno nadále trvá. Stěžovatelka trvala na tom, že před zákonným věcným břemenem musí dostat přednost smluvní ujednání. Právní předchůdce stěžovatelky uzavřel s žalobcem smlouvu o

nájmu předmětných pozemků na dobu deseti let. Tomu pak odpovídalo povolení dočasné stavby na stejně dlouhou dobu. Nájemní vztah skončil způsobem předvídaným smlouvou a doba, na kterou byla stavba povolena, uplynula. Stavební úřad měl proto podle stěžovatelky povinnost nařídit odstranění stavby.

12. V souladu s § 129 odst. 5 stavebního zákona stavební úřad přerušil řízení o odstranění stavby k žádosti žalobce o změnu v užívání stavby spočívající v prodloužení jejího trvání. Poté ve smyslu § 127 odst. 3 stavebního zákona vyrozuměl žalobce, že změna v užívání stavby podléhá rozhodnutí a vyzval jej, aby doložil vztah k pozemkům, na kterých se stavba nachází. Následovala série rozhodnutí stavebního úřadu, odvolání žalobce a rozhodnutí žalovaného. Žalobce po celou dobu setrval na názoru, že mu svědčí věcné břemeno, o jehož existenci má pravomoc rozhodnout pouze stavební úřad. Podle správních orgánů měl naopak žalobce povinnost doložit soukromoprávní titul k dotčeným pozemkům smlouvou s jejich vlastníkem nebo pravomocným rozsudkem civilního soudu, který by deklaroval existenci věcného břemene. Žalobce neprokázal požadovaným způsobem vztah k pozemkům, proto stavební úřad rozhodnutím ze dne 30. 5. 2012, čj. VÚP/18991/12/Bb, zamítl žádost o změnu v užívání stavby.

13. Správní orgány zpochybnily svou pravomoc rozhodnout o věcném břemenu. Stavební úřad rozhodnutím ze dne 13. 7. 2012, čj. VÚP/24393/12/Bb, zamítl žalobcův „Návrh na vydání rozhodnutí ve sporu o rozsah oprávnění dle § 12 odst. 1 a 3 z. č. 110/1964 Sb.“ s odůvodněním, že rozhodnutí patří do pravomoci civilních soudů.

14. Následně stavební úřad pokračoval v řízení o odstranění stavby. Řízení opět přerušil k námitce žalobce, který sdělil, že podal žalobu o určení existence zákonného věcného břemene. Okresní soud v Jindřichově Hradci usnesením ze dne 26. 10. 2012, čj. 6 C 113/2012 – 26, zastavil řízení o určení existence zákonného věcného břemene s tím, že ve věci není dána pravomoc soudu, a postoupil věc stavebnímu úřadu. Stavební úřad znovu pokračoval v řízení a rozhodnutím ze dne 28. 1. 2013, čj. VÚP/2310/13/Bb, nařídil žalobci odstranit stavbu. V odůvodnění uvedl, že doba, na kterou byla dočasná stavba povolena, již uplynula, žádost o změnu v užívání stavby byla pravomocně zamítnuta a žalobce neprokázal vztah k dotčeným pozemkům (nepředložil ani smlouvu, ani pravomocný rozsudek dokládající existenci věcného břemene). K usnesení Okresního soudu v Jindřichově Hradci se stavební úřad vyjádřil, že žalobce „*nezískal soudní cestou věcné břemeno*.“ Žalovaný potvrdil rozhodnutí stavebního úřadu.

15. Krajský soud zrušil rozhodnutí správních orgánů obou stupňů. V rozsudku vyjádřil názor, že se stavební úřad měl zabývat existencí věcného břemene, popřípadě měl vyvolat kompetenční spor podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů. Stavební úřad pochybil, pokud usnesení Okresního soudu v Jindřichově Hradci vyložil jako rozhodnutí v neprospěch žalobce.

16. Středobodem řízení, které vyvrcholilo podáním kasační stížnosti, bylo podmínění dalšího setrvání dočasné stavby doložením soukromoprávního titulu k pozemkům pod stavbou. Soud však musel dát za pravdu stěžovateli, že pokud stavební úřad pravomocně zamítl žádost o změnu v užívání stavby, neměl následně jinou možnost než nařídit odstranění stavby podle § 129 odst. 5 stavebního zákona.

17. Podle § 129 odst. 5 stavebního zákona stavební úřad nařídí odstranění dočasné stavby, u které uplynula stanovená doba jejího trvání. Řízení o odstranění stavby přeruší, požádá-li vlastník stavby o změnu v jejím užívání. Pokud stavební úřad žádosti vyhoví, zastaví řízení o odstranění stavby. Stejný princip byl judikaturou dovozen i ve vztahu k stavebnímu zákonu z roku 1976, přestože § 88 odst. 1 písm. d) zákona č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, výslovně nestanovil možnost vlastníka dočasné stavby předejít nařízení odstranění stavby žádostí o změnu v užívání. Kasační soud uvedl v rozsudku ze dne 15. 3. 2007, čj. 8 As 28/2005 – 120, že pokud během řízení o odstranění dočasné stavby vlastník stavby požádal o změnu v užívání stavby, *„měl stavební úřad řízení o odstranění stavby přerušit a vést řízení o podané žádosti s tím, že bylo-li by této žádosti vyhověno, řízení o odstranění stavby by se zastavilo a v opačném případě by se v něm pokračovalo.“*

18. V posuzované věci stavební úřad pravomocně zamítl žalobcovu žádost o změnu v užívání stavby. Následně byl povinen pokračovat v řízení o odstranění stavby a odstranění nařídít, jednalo-li se o dočasnou stavbu, jejíž doba trvání uplynula. Stavební úřad, resp. žalovaný, nepochybil, pokud nepřihlédl k námitkám, které žalobce mohl uplatnit v řízení o žádosti o změně v užívání stavby. Ve vztahu k rozhodnutí o zamítnutí žádosti o změnu v užívání stavby musel vycházet ze zásady presumpce správnosti aktů vydaných orgány veřejné správy (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 2. 2009, čj. 1 As 79/2008 – 128).

19. Žalobce uplatnil v žalobě námitky týkající se věcného břemene ze zákona. Otázka existence věcného břemene byla předmětem řízení o žádosti o změnu v užívání stavby. V žalobě proti rozhodnutí o odstranění stavby by tyto námitky mohly být úspěšné, pouze pokud by rozhodnutí o zamítnutí žádosti o změnu v užívání stavby bylo subsumovaným aktem ve smyslu § 75 odst. 2 správního řádu, nikoliv jednalo-li se o samostatné nebo řetězíci se rozhodnutí (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 9. 2014, čj. 1 As 176/2012 – 140, v části týkající se námitky nezákonnosti stanoviska EIA a SEA v žalobě proti rozhodnutí o stavebním povolení).

20. Soud vysvětlil rozdíl mezi subsumovanými a řetězíci se správními akty v rozsudku ze dne 25. 2. 2010, čj. 6 As 42/2008 – 509: *„Za řetězíci se správní akt je považován takový správní akt, kdy k zamýšlenému zásahu je třeba více navazujících rozhodnutí podle zvláštních předpisů, které jsou samostatně napadnutelné ve správním soudnictví. [...] Za subsumovaný správní akt bývá považován správní akt podmiňující vydání, resp. obsah finálního správního aktu, nepodléhající samostatně přezkumu ve správním soudnictví. Soudnímu přezkumu pak podléhá až finální správní akt /§ 75 odst. 2 s. ř. s./. Oba typy správních aktů - řetězíci i subsumované - mají charakter podkladového, či podmiňujícího aktu ve vztahu k dalšímu, navazujícímu rozhodnutí.“*

21. Rozhodnutí o zamítnutí žádosti o změnu v užívání stavby nemělo povahu subsumovaného správního aktu ve smyslu § 75 odst. 2 s. ř. s. Žalobce mohl proti tomuto rozhodnutí podat odvolání a případné potvrzující rozhodnutí napadnout žalobou ve správním soudnictví. Krajský soud pochybil, pokud nerespektoval zásadu presumpce správnosti správních aktů a vyhověl námitkám žalobce směřujícím do jiného správního rozhodnutí.

22. Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost důvodnou, proto rozsudek krajského soudu zrušil a vrátil mu věc k dalšímu řízení (§110 odst. 1. s. ř. s.). V něm tento soud rozhodne vázán právním názorem Nejvyššího správního soudu (§ 110 odst. 4 s. ř. s.).

23. Krajský soud rozhodne v novém rozhodnutí rovněž o nákladech řízení o této kasační stížnosti (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 27. května 2015

JUDr. Jan Passer
předseda senátu